

UCHWAŁA NR XXI/125/2020
RADY GMINY GRONOWO ELBLĄSKIE
z dnia 30 grudnia 2020 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gronowo Elbląskie na lata 2021-2025

Na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 713), oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020. poz. 218) **Rada Gminy Gronowo Elbląskie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gronowo Elbląskie na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gronowo Elbląskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Krzysztof Dorosz

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych Gminy należy w szczególności tworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

[Signature]
Krzysztof Dorosz

**Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Gronowo Elbląskie
na lata 2021 – 2025**

Gronowo Elbląskie grudzień 2020 r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady
Krzysztof Dorosz
Krzysztof Dorosz

I. WPROWADZENIE

Samorząd Gminy Gronowo Elbląskie, podejmuje w ramach swoich działań także te wpisujące się w szeroko pojmowaną politykę społeczną poprzez działania, których celem jest dążenie do poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców rozumianej m.in. jako minimalizowanie zagrożeń, a tym samym wzrost poczucia bezpieczeństwa. Służą temu lokalne programy, w tym, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”, który Rada Gminy Gronowo Elbląskie po raz pierwszy uchwaliła w 2011 roku.

Podstawą do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na kolejne lata, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Założeniem głównym Programu jest przyczynienie się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej poprzez zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

Realizacja Programu będzie się odbywała w oparciu o trzy obszary tj.:

- 1) Działania w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez zapewnienie kompleksowej pomocy.
- 3) Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Do opracowania i realizacji *Programu* zaproszono osoby, które w ramach wykonywanego zawodu zajmują się problematyką przemocy w rodzinie.

Profesjonalna wiedza współpracującej kadry specjalistów daje gwarancję, że zaplanowane i podejmowane zadania wpłyną na ograniczenie rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w gminie Gronowo Elbląskie.

II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE

Zagadnienia dotyczące sposobu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały uregulowane w **ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**. Wskazuje ona ramy i kierunki działań, podejmowanych w ramach kompetencji resortów, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów niepublicznych. Dotyczy to także lokalnych rozwiązań, dostosowanych do specyfiki potrzeb

występujących na danym terenie w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresatami są ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, niepełnosprawne), sprawcy, świadkowie przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

2.1. Ustaw:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020, poz. 218),
3. Ustawa z dnia 22 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gronowo Elbląskie na lata 2016-2025

III. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

Trudno jest zdefiniować w sposób jednoznaczny pojęcie zjawiska przemocy, bo pojawia się ona w różnych relacjach i jest możliwa wszędzie, gdzie istnieje dysproporcja sił. Przemoc może być obecna w każdym obszarze życia człowieka: zawodowym, społecznym, rodzinnym, ekonomicznym. W każdym z tych obszarów można wskazać działania poszczególnych służb i instytucji działających w ramach posiadanych kompetencji nadanych prawem (policja, prokuratura, sądy), albo poprzez oddziaływanie i interwencje psychologiczne (ośrodki interwencji kryzysowej, punkty interwencji kryzysowej) albo przez oddziaływanie środowiskowe i społeczne (ośrodki pomocy społecznej).

Z myślą o przedstawicielach służb i instytucji podejmujących działania mających na celu pomoc osobom uwięzonym w przemoc do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wpisano definicję przemocy, którą należy rozumieć, jako: „**jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą**”.

W definicji tej zawarte są cztery kryteria na podstawie, których rozpoznaje się przemoc w rodzinie:

- **intencjonalność** – działania sprawcy, które nie są przypadkowe, lecz celowe i zamierzone. Dążeniem sprawcy jest uzyskanie kontroli, władzy i bezwzględnego posłuszeństwa.
- **dysproporcja sił** – jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Przewaga może być nie tylko fizyczna, również psychiczna, materialna, społeczna, kulturowa. Na skutek dysproporcji sił ofiara czuje się bezbronna i bezradna, a sprawca przemocy bezkarny.
- **naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba doznająca przemocy jest ośmieszana i poniżana przez agresora, który ogranicza lub pozbawia ją podstawowych praw, np.: kontaktów z rodziną, prawa do pracy, godnych warunków życia, ochrony zdrowia, szacunku.
- **powodowanie cierpienia i szkód** – na skutek zachowania sprawcy, zdrowie i życie ofiary narażone jest na poważne szkody. Trwająca przez wiele lat traumatyczna sytuacja powoduje, że ofiary zaczynają wierzyć, że zasługują na takie traktowanie.

Złe traktowanie drugiego człowieka dotyczy osób w różnym wieku i nie ma granic. Przemocy doznają dzieci ze strony rodziców, dzieci ze strony rodzeństwa, partnerzy w związku, osoby starsze i niepełnosprawne.

3.1. Rodzaje przemocy w rodzinie i formy zachowań agresywnych

Ze względu na rodzaj zachowań sprawcy, w literaturze najczęściej wymienia się cztery rodzaje przemocy, to:

1. **Przemoc fizyczna** – intencjonalne zachowanie, niosące ryzyko uszkodzenia ciała poprzez wszelkie działania polegające na użyciu siły, których skutkiem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, kopanie, obezwładnianie, bicie, duszenie, oblewanie w tym substancjami żrącymi, użycie broni.
2. **Przemoc psychiczna** – umyślne wykorzystanie mechanizmów psychologicznych, prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u ofiary poczucia własnej wartości. Zachowania takie ze strony sprawcy skutkować mogą pojawieniem się stanów lękowych i nerwicowych – zachowania takie to: wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, krytykowanie, wyśmiewanie,

narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć i zainteresowania, izolacja społeczna, czy stosowanie gróźb.

3. **Przemoc seksualna** – polega na przymuszaniu ofiary do niechcianych zachowań w celu zaspokojenia seksualnych potrzeb agresora. Do zachowań takich zaliczamy: nieakceptowane pieszczoty i praktyki seksualne, krytykę zachowań seksualnych, demonstrowanie zazdrości.
4. **Przemoc ekonomiczna** – zachowania sprawcy prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary, będzie to: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie lub ograniczenie podjęcia pracy zarobkowej, zaciąganie kredytów i zmuszanie do ich zaciągania, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny.
5. **Zaniedbanie** – niezaspokajanie w sposób ciągły potrzeb fizycznych i emocjonalnych wobec osób zależnych.

Wskazywane formy krzywdzenia zazwyczaj występują łącznie, przemoc fizyczna wiąże się z przemocą psychiczną i innymi wymienionymi formami złego traktowania.

Na podstawie wniosków przedstawianych przez specjalistów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie wynika, że przemoc w rodzinie nie jest zdarzeniem jednorazowym czy incydentalnym. Jeżeli sprawca dopuścił się przemocy raz, to z dużym prawdopodobieństwem dopuści się tego czynu po raz kolejny, gdyż zjawisko przemocy pojawia się w określonych cyklach (fazach):

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

3.2 Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie zawsze stanowi doświadczenie traumatyczne, z jego skutkami ofiara mierzy się przez wiele lat a czasem całe życie, są to często szkody w sferze zdrowia psychicznego, fizycznego, a także poważne i długotrwałe problemy ujawniające się życiu

dorośli, jako konsekwencje negatywnych doświadczeń z dzieciństwa. U osób doświadczających przemocy w konsekwencji pojawiają się: poczucie lęku, bezsilności, przygnębienia czy rozpacz. Osoby uwięzione w przemoc w jej obliczu zazwyczaj są bierne, odczuwają silne poczucie winy, przypisują sobie odpowiedzialności za występujące akty agresji. Występują u nich: niska samoocena, poczucie bezsilności i bezradności, pozostają one w ciągłym niepokoju, depresja i inne choroby związane ze stresem. Konsekwencje negatywnych zachowań osób doświadczających przemocy w sposób najbardziej dramatyczny ponoszą dzieci. Doznawana przemoc powoduje często zmiany w psychice dziecka mające wpływ na całe jego dalsze życie.

Zachowania ofiar przemocy są często niezrozumiałe irytujące i zniechęcające do pomagania dla osób działających w obszarze przemocy. Osoby takie często zmieniają zdanie, wycofują zawiadomienie o przestępstwie, usprawiedliwiają zachowania sprawcy. Takie zachowania, psychologia tłumaczy najczęściej występowaniem wyuczonej bezradności, zjawiskiem „prania mózgu” czy stresu pourazowego. W rodzinach tych obserwuje się izolację w relacjach społecznych, rzadko kontaktują się one z ludźmi, od których mogłyby otrzymać stosowne wsparcie. Zachowania takie pokazują, do jakiego stopnia ofiary zatraciły zdolność realnej oceny swojej sytuacji, zagrażających im niebezpieczeństw. Dlatego właśnie niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE GRONOWO ELBLĄSKIE

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Gronowo Elbląskie została przeprowadzona w oparciu o dane statystyczne z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016 - 2020.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji programu na lata 2016 - 2020. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań realizowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne zgodnie, z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Jednocześnie zaobserwować można spadek liczby interwencji domowych i prowadzenie w ich wyniku procedury "Niebieskiej Karty" w latach 2018-2019. Zaobserwować można także, że więcej osób korzysta z konsultacji, udzielanych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim i dzielnicowych III Rewiru Dzielnicowych w Gronowie Elbląskim.

Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują ją statystyki, opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach realizowanej procedury „Niebieskiej Karty”.

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2016 - 2020 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego				
		2016	2017	2018	2019
Razem		42	16	7	10
Policja		38	15	7	7
GOPS		4	1	0	2
ZSP w Gronowie Elbląskim		0	0	2	0
Służba zdrowia		0	0	0	0
GKRPA		0	0	0	0
Inne instytucje (ośrodki interwencji kryzysowej)		0	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gronowie Elbląskim

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i skuteczne jej przeciwdziałanie. Pamiętać należy o tym, że specyfika zjawiska przemocy powoduje, iż jest ono trudne do rozpoznania. Niejednokrotnie trwa, bowiem wiele lat, a ofiary trzymają je w tajemnicy ze względu na związek emocjonalny ze sprawcą, obawę przed ostracyzmem społecznym czy brak wiary w możliwość zmiany sytuacji. Również traktowanie przemocy, jako prywatnej sprawy rodziny powoduje, że wiele jej przypadków nigdy nie wychodzi na jaw.

4.1. Przemoc w świetle statystyk ogólnopolskich

We wrześniu 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej powadzono badanie dotyczące przemocy w rodzinie w ramach Projektu „Rodzina polska – wolna od przemocy” pod nazwą „Badania porównawcze oraz diagnoza skali występowania przemocy w rodzinie wśród osób dorosłych i dzieci, z podziałem na poszczególne formy przemocy wraz z opisem charakterystyki ofiar przemocy i sprawców”¹.

Z wykonanych badań wynika, że pomimo licznych kampanii społecznych w dalszym ciągu istnieje tendencja do wąskiego rozumienia pojęcia „przemocy”, głównie, jako przemocy fizycznej (20%) badanych utożsamia przemoc tylko z widocznymi śladami na ciele ofiary. Niemal, co piąta osoba twierdzi, że o przemocy można mówić tylko wtedy, gdy na ciele ofiary widać wyraźne ślady np. siniaki. To wynik istotnie wyższy niż w roku 2007, kiedy z tym stwierdzeniem zgodziło się 15,9% badanych. Co czwarta osoba, w obecnym badaniu, jak i w badaniu z 2007 roku, twierdzi, że wyzwiska i obrażanie partnera to normalna rzecz podczas małżeńskich sporów. Oznacza to, że stosunkowo duża część badanych (w przedziale 20% – 24%) za przemoc uważa wyłącznie przemoc fizyczną, i to jedynie w jej ostrej formie.

W dalszym ciągu w polskim społeczeństwie pokutuje przekonanie, że ofiary przemocy akceptują swoją sytuację (50,9%), co może wpływać na bierne zachowania świadków w przypadkach stosowanej przemocy. Badanie uwidocznilo wyraźną tendencję do przerzucania winy na ofiarę. Prawie 24% badanych uważa, że do przemocy by nie dochodziło, gdyby nie prowokacje ze strony partnera, przekładając tym samym odpowiedzialność za jej stosowanie ze sprawcy na ofiarę. Problemem jest także usprawiedliwianie przemocy poprzez przypisywanie jej szlachetnych pobudek lub przerzucanie części winy na ofiary. Aż 23,8% respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że „sprawca przestanie stosować przemoc, gdy trafi na właściwego partnera...”. Niewiele mniej badanych, nieco ponad 21,6%, zgadza się ze stwierdzeniem, że „obsesyjna zazdrość to przejaw miłości do partnera”. W stosunku do roku 2007 jest to wynik wyższy o niemal 4 punkty procentowe (17,8%). Badanie z roku 2014, wskazuje, że 17,8% badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że nie warto pomagać ofiarom przemocy, gdyż i tak wrócą one do sprawcy, w badaniach z 2007 odsetek ten był istotnie niższy i wynosił 11,1%. Badani dość liberalnie podchodzą do kwestii incydentalnych przejawów przemocy (kłótnie, rękoczynny) – 23,5% badanych stwierdziło, że takie sytuacje zdarzają się w każdym domu i mówienie wówczas o przemocy jest wyolbrzymieniem. Potwierdza to

¹ Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – RAPORT Z BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH. Wyniki badań PSDB dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, 2014r.

odpowieź na pytanie o pogróżki i zastraszanie, 16% badanych uznało, że pogróżki i zastraszanie to jeszcze nie przemoc. Niewielka część badanych słyszała także o przemoc ekonomicznej wobec kobiet (13,6%) i wobec mężczyzn (7,4%).

Większość z osób poddanych badaniu dostrzega problem przemocy wobec dzieci. Zauważalna jest mniejsza tolerancja wobec przemocy psychicznej niż fizycznej (karanie dzieci laniem popiera 26% respondentów). Badania pokazały całkowity brak tolerancji dla dwóch form przemocy wobec dzieci: pozbawianie ich posiłku oraz przemoc seksualną. Zaznaczyć należy fakt, że 8,5% osób uznało, że obrażanie dziecka i wyzwiska to rzecz normalna. Więcej niż w przypadku przemocy wobec kobiet i mężczyzn, bo niemal połowa (47,1%) respondentów zadeklarowała wiedzę dotyczącą przypadków przemocy w rodzinie wobec dzieci. Ponad 26% osób poddanych badaniu, twierdziło, że rodzice mają prawo ukarać dziecko laniem. Jednak ukaranie dzieci odebraniem posiłku wydaje się zupełnie niedopuszczalne (tylko 4,7% badanych zgodziło się z tym stwierdzeniem).

W porównaniu z badaniami z 2007 r. wzrósł odsetek badanych przekonanych, że ofiary przemocy mogą liczyć na pomoc. Świadkowie przemocy częściej deklarowali wiedzę o przypadkach przemocy wobec kobiet niż wobec mężczyzn. W przypadku przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych często wskazywano na przemoc ekonomiczną. Na podstawie przeprowadzonego badania wskazać można, że o przypadkach przemocy wobec dorosłych częściej wiedzę mają osoby mieszkające w miastach i posiadające wyższe wykształcenie. Zdecydowanie rzadziej o przemoc wobec dorosłych mówią osoby mieszkające na wsi i te posiadające wykształcenie podstawowe. Przemoc w rodzinie, zarówno wobec osób dorosłych, jak i dzieci ma miejsce najczęściej w gospodarstwach domowych niewyróżniających się negatywnie sytuacją materialną, ani pozycją społeczno-zawodową jego członków. Obraz, jaki wyłania się z badania to dość duża podatność tzw. „typowych” rodzin na zdarzenia przemocy. Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe – w przypadku osób dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci – rodzice. W przypadku przemocy wobec osób dorosłych najczęstszą okolicznością towarzyszącą aktom przemocy jest alkohol. Aktom przemocy wobec dzieci częściej towarzyszą inne sytuacje kryzysowe w rodzinie. Jednym z najistotniejszych wniosków płynących z badania jest niewątpliwie bardzo mała skłonność uczestników przemocy w rodzinie do szukania pomocy na zewnątrz. W zdecydowanej większości (3/4) przypadków przemocy nie korzystano z żadnej formy pomocy.

W społecznościach w dalszym ciągu występują stereotypy dotyczące przemocy wobec

dorosłych. Wśród osób badanych, 14,4% twierdzi, że istnieją sytuacje, w których przemoc jest usprawiedliwiona.²

Z przedstawionych badań wynika, że różnymi formami przemocy dotknięta jest blisko połowa rodzin. Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy jest przemoc psychiczna (26,6%). Rzadziej badani doświadczali przemocy fizycznej (19,6%), ekonomicznej (13,6%) oraz seksualnej (6,9%).

W 2014 roku 9,3% badanych przyznało, że w ciągu swojego dorosłego życia było sprawcami przemocy względem innego członka rodziny. Jest to niższy wynik niż uzyskany w czasie badania w 2010 roku, gdy do dopuszczania się przemocy przyznała się zdecydowanie większa grupa badanych (17,4%). Sprawcy najczęściej przyznawali się do przemocy psychicznej (6%), znacznie rzadziej do fizycznej (4,5%), a bardzo rzadko do ekonomicznej (0,4%) i seksualnej (0,1%).

W ocenie wszystkich osób poddanych badaniu w 2014 roku, do aktów przemocy dochodziło najczęściej kilkakrotnie. Zauważa się wyraźne podobieństwo deklaracji ofiar i świadków w kwestii częstotliwości doświadczania czy obserwowania przemocy. Natomiast, w relacjach sprawców, częściej wskazywano na pojedynczy akt przemocy i znacznie rzadziej na wielokrotne powtarzanie się tych zdarzeń. Rozbieżność pomiędzy deklaracjami ofiar i świadków a sprawcami może wynikać z niechęci do przyznawania się sprawców do wielokrotnego stosowania przemocy.³

V. ANALIZA SWOT

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa moce i słabe strony, szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Gronowo Elbląskie.

SŁABE STRONY	MOCNE STRONY
Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy, w tym przemocy w rodzinie.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
Brak specjalistycznych placówek świadczących kompleksową pomoc osobom w kryzysie (Punkt	Duże zaangażowanie lokalnego samorządu w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

² Ibidem

³ Ibidem

Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej)	
Niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy i jej konsekwencji, a tym samym duża bierność i tolerancja dla tego zjawiska	Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej i ze względu na płeć.
Małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Zaangażowanie organizacji pozarządowych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy
Małe zainteresowanie osób doświadczających przemocy udziałem w programach terapeutycznych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową	Bezradność i bierność rodzin w zakresie działań na rzecz poprawy trudnej sytuacji życiowej.
Podnosząca kwalifikacje kadra służb i instytucji działających na rzecz wsparcia rodzin w kryzysie.	Poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc
Rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodzin	Brak gwarancji bezpieczeństwa dla osób doświadczających przemocy
Podniesienie świadomości społeczeństwa o potrzebie reagowania na przemoc	Niskie nakłady finansowe na działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Zwiększenie oferty w zakresie specjalistycznej pomocy osobom uwikłanych w przemoc.	Brak kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
	Okresowa niechęć do pomagania, wynikająca z braku wiary w skuteczność podejmowanych działań.

VI. CELE PROGRAMU

Cele główne:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Cele główne będą realizowane m.in. przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,

- 3) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 6) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe programu:

- 1) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie
- 2) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy
- 3) spadek liczby przypadków przemocy
- 4) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie
- 5) stała edukacja środowiska lokalnego: ulotki, broszury itp.

VII. ADRESACI PROGRAMU.

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Gronowo Elbląskie, a w szczególności:

- 1) Rodzin i osób dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- 2) Rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- 3) Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Zakłada się, że „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025” ma charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje, służby i organizacje zobowiązane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Zakłada się, że współrealizatorami Programu będą w szczególności:

- Urząd Gminy w Gronowie Elbląskim
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim
- Placówki oświatowe
- Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim
- Organizacje pozarządowe
- Kuratorzy Sądowi Sądu Rejonowego w Elblągu,
- Służba zdrowia,

IX. MIEJSCE I TERMIN REALIZACJI PROGRAMU. PROGNOZOWANE EFEKTY.

Program realizowany będzie na terenie Gminy Gronowo Elbląskie w latach 2021 – 2025
Zaplanowane w Programie działania będą wdrażane w formie ciągłej.

Zakłada się, iż realizacja Programu w latach 2021-2025 przyczyni się do:

- Pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej
- Zwiększenia zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy
- Zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie
- Profesjonalizacji służb i instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Zwiększenia poczucia bezpieczeństwa u osób doświadczających przemocy w rodzinie
- Usprawnienia systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą
- Zwiększenie skuteczności oddziaływań na sprawców przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie kompetencji rodzicielskich na rzecz wychowania bez przemocy
- Spadku liczby przypadków przemocy w rodzinie

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu będzie obejmował zbieranie danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach ww. programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim, a następnie kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim, co roku przedłoży Wójtowi sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy e Gminie Gronowo Elbląskie.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gronowo Elbląskie na lata 2021-2025 będą finansowane ze środków własnych gminy oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

XII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Gronowo Elbląskie w latach 2021 - 2025. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

UWAGI KOŃCOWE

Zakłada się, że „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025” ma charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje, służby i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Za koordynację przedsięwzięć podejmowanych w ramach realizacji Programu oraz inicjowanie konieczności wprowadzania zmian do obowiązującego dokumentu odpowiada Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim.

Niniejszy Program wytycza ogólne kierunki działania na przestrzeni 5 lat i może podlegać modyfikacjom i uzupełnieniom wynikającym z bieżących doświadczeń, zmian prawnych i organizacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Krzysztof Dorosz